

S T A T U T
ARCHIDIECEZJALNEGO
WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO
W BIAŁYMSTOKU

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Archidiecezjalne Wyższe Seminarium Duchowne w Białymstoku, zwane dalej Seminarium, jest instytucją kościelną przygotowującą kandydatów do kapłaństwa (kan. 235 §1 KPK). Oficjalnym skrótem nazwy Seminarium jest AWSD.
2. Seminarium ma osobowość prawną w rozumieniu prawa kanonicznego (kan. 238 §1 KPK) oraz cywilnoprawną (art. 4 ust. 2 Konkordatu zawartego między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską).
3. Siedziba Seminarium znajduje się w Białymstoku przy ul. Warszawskiej 46.
4. Seminarium działa w oparciu o niniejszy statut, przepisy prawa kanonicznego i prawa obowiązującego w Polsce oraz o umowę między Wydziałem Teologicznym UKSW w Warszawie a Archidiecezjalnym Wyższym Seminarium Duchownym w Białymstoku z dnia 10.03.2009 r., zatwierdzoną przez Kongregację Wychowania Katolickiego dn. 2.07.2014 r.

§ 2

1. Patronem Seminarium jest święty Jerzy, Męczennik. Liturgiczne wspomnienie jego śmierci jest świętem Seminarium.
2. Seminarium posiada własny sztandar. Sztandar składa się z płata, głowicy i drzewca. Płat sztandaru stanowi tkanina koloru białego po stronie głównej (awers), z centralnie umieszczonym wizerunkiem Świętego Jerzego, Męczennika. Wokół wizerunku umieszczony jest napis „Archidiecezjalne Wyższe Seminarium Duchowne w Białymstoku” oraz dewiza w języku łacińskim „Rerum Divinarum Notitia”. Odwrotna strona płata sztandaru (rewers) jest koloru czerwonego, z umieszczonym w środku wizerunkiem orła białego. Pod orłem znajduje się napis „Bóg Honor Ojczyzna”.
3. Sztandar powinien być obecny podczas najważniejszych uroczystości kościelno-państwowych. Decyzję o użyciu sztandaru podejmuje Rektor.
4. Seminarium posługuje się pieczęciami:

- 1) okrągłą z wizerunkiem św. Jerzego, Męczennika, pośrodku, i pełną nazwą instytucji w otoku;
- 2) okrągłą z orłem ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej pośrodku i pełną nazwą instytucji w otoku;
- 3) podłużną z podaniem statutowego adresu.

§ 3

1. Podstawowym zadaniem Seminarium jest przygotowanie kandydatów do kapłaństwa w wymiarze ludzkim, duchowym, intelektualnym i pastoralnym. Formacja ta powinna mieć charakter duszpasterski.
2. Alumnów należy tak formować, aby „przepełnieni umiłowaniem Kościoła Chrystusowego, będąc związani pokorą i synowską miłością z Biskupem Rzymskim, następcą Świętego Piotra, przyłączyli się do własnego biskupa jako wierni współpracownicy oraz podejmowali zgodną współpracę z braćmi; przez wspólne życie w seminarium, a także przez nawiązywanie przyjaźni i łączności z innymi, przygotowywali się do braterskiej jedności z diecezjalnym prezbiterium, którego będą uczestnikami w służbie Kościoła” (kan. 245 § 2 KPK).

§ 4

Bezpośredni nadzór nad Seminarium sprawuje Arcybiskup Metropolita Białostocki.

§ 5

1. Seminarium zachowuje trwałe więzi ze swoimi absolwentami — kapłanami Archidiecezji Białostockiej pracującymi w kraju i za granicą.
2. Seminarium w realizacji swoich celów statutowych współpracuje z instytucjami kościelnymi i świeckimi

ROZDZIAŁ II

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

REKTOR

§ 6

1. Na czele Seminarium stoi Rektor powoływany dekretem Arcybiskupa Metropolity Białostockiego na okres trzech lat z możliwością przedłużenia na kolejne kadencje. W wykonywaniu swoich zadań podlega bezpośrednio Arcybiskupowi Metropolicie Białostockiemu.
2. Rektor reprezentuje Seminarium na zewnątrz.
3. Rektor we współpracy z Zarządem i Profesorami troszczy się o prawidłową formację alumnów w wymiarze ludzkim, duchowym, intelektualnym, pastoralnym i misyjnym.
4. Rektor jest przełożonym wszystkich mieszkańców Seminarium. Spełnia wobec nich obowiązki proboszcza.
5. Rektor w zakresie swoich kompetencji wydaje zarządzenia i podejmuje inne decyzje odnoszące się do życia Seminarium.
6. Rektor w szczególności:
  - 1) informuje Arcybiskupa Metropolite Białostockiego o sprawach bieżących Seminarium oraz przedstawia ważniejsze kwestie wymagające zasięgnięcia opinii lub podjęcia decyzji;
  - 2) przedstawia do zatwierdzenia Arcybiskupowi Metropolicie Białostockiemu kandydatów do posług i święceń, pozytywnie zaopiniowanych przez Radę Profesorów;
  - 3) zwołuje posiedzenia Zarządu, Rady Profesorów i im przewodniczy;
  - 4) troszczy się osobiście albo przez wyznaczoną przez siebie osobę o powołania kapłańskie oraz dba o Grono Przyjaciół Seminarium;
  - 5) utrzymuje łączność z Proboszczami alumnów, dzieląc się z nimi troską i odpowiedzialnością za prawidłowy przebieg formacji alumnów;

- 6) informuje wiernych Archidiecezji o życiu Seminarium;
- 7) w trosce o formację przeprowadza rozmowy indywidualne z alumnami przed obłóczynami, posługami, kandydaturą i święceniami;
- 8) przesyła do Kurii dokumenty dotyczące alumnów po otrzymaniu przez nich święceń;
- 9) animuje spotkania modlitewne i sesje wychowawcze oraz spotkania integracyjne dla Zarządu i Rady Profesorów;
- 10) promuje działalność naukową Profesorów Seminarium;
- 11) przyjmuje kandydatów do Seminarium;
- 12) dokonuje immatrykulacji i wystawia dyplomy absolwentom;
- 13) Zatwierdza wybór Cenzora i Wicecenzora;
- 14) ma prawo wprowadzić dzień rektorski lub godziny rektorskie;
- 15) udziela urlopów rektorskich w porozumieniu z Zarządem;
- 16) opiniuje alumnów w przypadku przejścia do innego Seminarium;
- 17) organizuje dni skupienia rodziców alumnów;
- 18) troszczy się o zapewnienie warunków materialnych Seminarium;
- 19) rozstrzyga odwołania pracowników Seminarium i alumnów od decyzji niższych Przełożonych;
- 20) podejmuje decyzje w sprawach współpracy Seminarium z instytucjami naukowymi i gospodarczymi w kraju i za granicą.

WICEREKTOR

§ 7

Wicerektor jest bezpośrednim współpracownikiem Rektora. Jest mianowany przez Arcybiskupa Metropolitę Białostockiego na wniosek Rektora na okres trzech lat z możliwością przedłużenia na kolejne kadencje.

§ 8

Wicerektor zastępuje Rektora w przypadku jego nieobecności.

§ 9

1. Wicerektor jest odpowiedzialny za koordynowanie zajęć dydaktycznych przewidzianych w „Ratio studiorum” i w umowie o współpracy z Wydziałem Teologicznym UKSW w Warszawie.
2. Wicerektor w szczególności:
  - 1) opracowuje kalendarz wydarzeń seminaryjnych;
  - 2) przygotowuje plan zajęć dydaktycznych;
  - 3) koordynuje pracę Księży Profesorów i wykładowców Seminarium;
  - 4) przygotowuje sprawozdanie roczne z działalności Seminarium i przedstawia je podczas inauguracji roku akademickiego;
  - 5) układa plan zaliczeń i egzaminów;
  - 6) czuwa nad przebiegiem praktyk duszpasterskich diakonów;
  - 7) powierza alumnom poszczególne funkcje w Seminarium, poza wymienionymi w § 32;
  - 8) wyznacza pokoje do zamieszkania poszczególnym alumnom;
  - 9) wyznacza seniorów roku pierwszego;
  - 10) utrzymuje kontakt z rodzinami alumnów;
  - 11) odpowiada za stronę internetową Seminarium.

PREFEKT ALUMNÓW

§ 10

Prefekt jest mianowany przez Arcybiskupa Metropolite Białostockiego na wniosek Rektora na okres trzech lat z możliwością przedłużenia na kolejne kadencje.

§ 11

1. Prefekt współpracuje z Rektorem i pozostałymi członkami Zarządu oraz Radą Profesorów w zakresie formacji alumnów. Jego podstawowym zadaniem jest czuwanie nad przestrzeganiem przez alumnów Regulaminu i aktualnych zarządzeń dotyczących spraw porządkowych i wychowawczych. Czyni to zwłaszcza poprzez obecność i świadectwo życia.

2. Prefekt w szczególności:

- 1) odbywa indywidualne spotkania z alumnami;
- 2) prowadzi spotkania wychowawczo-formacyjne (tzw. *urbanitas*), których celem jest wyjaśnianie zasad Regulaminu oraz przedstawianie bieżących spraw z życia Seminarium;
- 3) sprawuje nadzór nad pomieszczeniami i pracownikami przeznaczonymi do użytku alumnów;
- 4) czuwa nad rekreacją alumnów, promocją sportu i życia kulturalnego;
- 5) organizuje spotkania z ludźmi ze świata kultury i nauki;
- 6) czuwa nad korzystaniem przez alumnów ze środków masowego przekazu;
- 7) troszczy się o chorych alumnów;
- 8) zwalnia alumnów (podczas nieobecności Prefekta zwalnia Wicerektor);
- 9) koordynuje praktyki duszpasterskie alumnów;
- 10) czuwa nad działalnością wydawniczą Seminarium;
- 11) prowadzi kronikę seminaryjną;
- 12) sporządza protokoły obrad Rady Profesorów.

OJCIEC DUCHOWNY

§ 12

Ojciec duchowny jest mianowany przez Arcybiskupa Metropolitę Białostockiego na wniosek Rektora na okres trzech lat z możliwością przedłużenia na kolejne kadencje.

§ 13

W zależności od potrzeb Seminarium funkcję tę może pełnić więcej niż jedna osoba.

§ 14

Ojciec duchowny jest kierownikiem duchowym alumnów, zgodnie z kan. 239 § 2 KPK, oraz ich spowiednikiem.

§ 15

1. Ojciec duchowny umożliwia alumnom wybór spowiednika.
2. Ojciec duchowny w szczególności:
  - 1) odpowiada za codzienną liturgię i nabożeństwa;
  - 2) wygłasza konferencje raz w tygodniu dla całej wspólnoty alumnów oraz co dwa tygodnie dla poszczególnych roczników;
  - 3) organizuje rekolekcje i dni skupienia dla alumnów;
  - 4) wyznacza alumnom niedzielne posługi do chorych, szpitali i innych ośrodków;
  - 5) prowadzi rozmowy indywidualne z alumnami;
  - 6) spowiada alumnów;
  - 7) koordynuje posługę spowiedników w Seminarium.

§ 16

Ojciec duchowny odpowiada za czas formacji propedeutycznej roku pierwszego.

§ 17

Ojciec duchowny troszczy się o kaplicę seminaryjną i bibliotekę ascetyczną.

§ 18

Ojciec duchowny nie bierze udziału w sesjach Rady Profesorów, chyba że zostanie poproszony przez Rektora. Nie wypowiada też opinii o alumnach w sprawie dopuszczenia ich do posług i święceń.

SPOWIEDNICY

§ 19

1. Spowiednikami alumnów, oprócz Ojca duchownego, mogą być także inni kapłani, zgodnie z kan. 240 § 1 KPK.
2. Spowiedników mianuje Arcybiskup Metropolita Białostocki na wniosek Rektora.

3. Spowiednikami nie mogą być członkowie Zarządu, oprócz Ojca Duchownego, ani Księża Profesorowie.

DYREKTOR ADMINISTRACYJNY

§ 20

1. Dyrektor administracyjny (Prokurator) jest bezpośrednim współpracownikiem Rektora w sprawach gospodarczo-socjalnych Seminarium. Mianuje go Arcybiskup Metropolita Białostocki na wniosek Rektora na okres trzech lat z możliwością przedłużenia na kolejne kadencje.
2. Dyrektor administracyjny informuje Rektora i Zarząd o planach aktualnych prac na terenie Seminarium. Realizuje samodzielnie bieżące wydatki przewidziane w preliminarzu budżetowym. Natomiast na wydatki inwestycyjne przekraczające kwotę, której wysokość na dany rok budżetowy ustala Rektor, musi uzyskać jego zgodę.
3. Dyrektor administracyjny w szczególności:
  - 1) czuwa nad pozyskiwaniem i zabezpieczeniem środków ekonomicznych oraz odpowiednim dysponowaniem nimi dla zapewnienia płynności finansowej Seminarium (por. kan. 263 KPK);
  - 2) prowadzi księgowość i inwentarz seminaryjny;
  - 3) nadzoruje stan i wyposażenie budynków seminaryjnych;
  - 4) sporządza preliminarz budżetowy na kolejny rok i przedkłada go Rektorowi;
  - 5) sporządza bilans roczny na koniec roku kalendarzowego i przedstawia go Radzie do spraw ekonomicznych;
  - 6) w porozumieniu z Rektorem zatrudnia i zwalnia pracowników świeckich Seminarium. Obejmuje opieką duchową i materialną siostry zakonne i pracowników świeckich;
  - 7) wypłaca wynagrodzenie pracownikom duchownym i świeckim Seminarium;
  - 8) przyjmuje czesne od alumnów;
  - 9) odpowiada za sprawy meldunkowe i ubezpieczenia pracowników i alumnów.

WICEDYREKTOR ADMINISTRACYJNY

§ 21

Wicedyrektor administracyjny jest mianowany przez Arcybiskupa Metropolitę Białostockiego na wniosek Rektora.

§ 22

Wicedyrektor administracyjny odpowiada za prowadzenie Domu Rekolekcyjno-Wypoczynkowego im. Bł. Ks. Michała Sopoćki w Studzienicznej zgodnie z jego Statutem.

§ 23

Wicedyrektor administracyjny konsultuje z Rektorem sprawy dotyczące zarządzania Domu Rekolekcyjno-Wypoczynkowego.

§ 24

Fundusz wypracowany w Domu Rekolekcyjno-Wypoczynkowym stanowi część budżetu Seminarium i jest przeznaczony na jego cele statutowe.

ZARZĄD SEMINARIUM

§ 25

1. Zarząd Seminarium tworzą: Rektor, Wicerektor, Prefekt alumnów, Ojcowie duchowni i Dyrektor administracyjny.
2. Zarząd w szczególności:
  - 1) przygotowuje projekt Statutu i Regulaminu Seminarium, który po uzyskaniu aprobaty Rady Profesorów zatwierdza Arcybiskup Metropolita Białostocki;
  - 2) czuwa nad funkcjonowaniem Seminarium;
  - 3) troszczy się o formację alumnów Seminarium.
2. Członkowie Zarządu mają obowiązek rezydować w Seminarium.

RADA PROFESORÓW

§ 26

1. W skład Rady Profesorów wchodzi: Rektor, Wicerektor, Prefekt alumnów oraz Księża Profesorowie.
2. Członkowie Rady Profesorów mają obowiązek uczestniczenia w sesjach zwoływanych przez Rektora. Porządek sesji ustala Rektor.
3. Członkowie Rady Profesorów są zobowiązani do zachowania tajemnicy dotyczącej spraw poruszanych w trakcie sesji. Decyzje Rady dotyczące alumnów oznajmia zainteresowanym Rektor.
4. Uchwały Rady Profesorów zapadają bezwzględną większością głosów (więcej niż 50% wszystkich głosów), przy obecności przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania. W sprawach personalnych głosowania są tajne.
5. Na sesję mogą być zaproszone przez Rektora inne osoby.

KSIĘŻA PROFESOROWIE

§ 27

1. Księża Profesorowie prowadzą działalność dydaktyczną w Seminarium, uczestniczą w konferencjach i sympozjach naukowych oraz podnoszą kwalifikacje naukowe.
2. Księża Profesorowie nie powinni podejmować zobowiązań utrudniających im pracę w Seminarium.
3. Księża Profesorowie prowadzący zajęcia dydaktyczne są zobowiązani do przestrzegania Regulaminu Seminarium. O swojej nieobecności mają obowiązek powiadomić wcześniej Wicerektora.
4. Księża Profesorowie na prośbę Rektora opiniują alumnów przygotowujących się do posług i święceń.
5. Księża Profesorowie są wychowawcami alumnów, dlatego też powinni troszczyć się o własną formację duchową i ludzką, dając dobry przykład chrześcijańskiego i kapłańskiego życia.

6. Księża Profesorowie harmonijnie współpracują z Rektorem i innymi członkami Zarządu.
7. Księża Profesorowie mają prawo do należnego im wynagrodzenia, które powinno być dostosowane do stopnia naukowego, ilości prowadzonych zajęć i lat kapłaństwa. Ustalenia w tym względzie zatwierdza Arcybiskup Metropolita Białostocki.
8. Księża Profesorowie mają prawo do nieodpłatnego wyżywienia w Seminarium. Natomiast o zamieszkaniu w Seminarium decyduje Arcybiskup Metropolita Białostocki.
9. Księża Profesorowie w duchu odpowiedzialności za Seminarium są zobowiązani do udziału w zbiórkach ofiar przeznaczonych na jego utrzymanie.
10. Księża Profesorowie przechodzą na emeryturę zgodnie z zasadami określonymi w umowie z UKSW.
11. Księża Profesorowie, którzy osiągnęli wiek emerytalny, mogą mieszkać w Seminarium za zgodą Arcybiskupa Metropolity Białostockiego.

ALUMNI

§ 28

1. Alumni są przyjmowani do Seminarium w oparciu o wskazania Stolicy Apostolskiej, Konferencji Episkopatu Polski i Arcybiskupa Metropolity Białostockiego.
2. Kandydaci do Seminarium winni spełniać wymagane prawem warunki intelektualne, psychiczne, duchowo-moralne i fizyczne. Wstępnej oceny zdatości kandydatów dokonuje Rektor na podstawie rozmowy oraz w oparciu o treść przedłożonych dokumentów.
3. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie do Seminarium powinni przedłożyć Rektorowi następujące dokumenty:
  - 1) podanie o przyjęcie do Seminarium;
  - 2) życiorys;
  - 3) świadectwo chrztu i bierzmowania;
  - 4) świadectwo ukończenia szkoły średniej;
  - 5) świadectwo dojrzałości oraz inne wymagane dokumenty.

§ 29

1. Kandydaci po złożeniu dokumentów przechodzą okres formacji propedeutycznej. Po tym okresie Rektor podejmuje decyzję o ewentualnym przyjęciu kandydata.
2. Włączenie do grona alumnów następuje poprzez akt immatrykulacji połączony z wręczeniem indeksu.
3. W ramach formacji do kapłaństwa alumni:
  - 1) na roku trzecim otrzymują sutannę i posługę lektoratu;
  - 2) na roku czwartym otrzymują posługę akolitu;
  - 3) na roku piątym otrzymują kandydaturę do diakonatu i kapłaństwa;
  - 4) po zakończeniu formacji przewidzianej przez prawo kanoniczne otrzymują święcenia w stopniu diakonatu i prezbiteratu.

§ 30

Alumni mają prawo przedstawiania kandydatów na funkcję Cenzora i Wicecenzora.

§ 31

1. Na początku każdego roku akademickiego alumni przekazują Rektorowi opinię własnego proboszcza dotyczącą ich pobytu w parafii podczas wakacji, a w przypadku podejmowania praktyk duszpasterskich lub katechetycznych – opinię kompetentnego duszpasterza.
2. Każdorazowe przebywanie w czasie wakacji poza własną parafią przekraczające okres dwu tygodni powinni udokumentować testimonium proboszcza miejsca pobytu lub innego przełożonego.

§ 32

Alumni co miesiąc opłacają chesne z tytułu ich pobytu w Seminarium, którego wysokość ustala Zarząd. Alumni znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej mogą otrzymać pomoc ze strony Seminarium.

§ 33

Alumni są zobowiązani do przestrzegania Regulaminu Seminarium.

§ 34

1. Alumni mogą w trakcie trwania studiów poprosić o urlop rektorski, którego udziela Rektor na określony czas.

2. W czasie trwania urlopu rektorskiego alumni są zobowiązani do stałego kontaktu z Rektorem i Ojcem duchownym.

§ 35

1. Alumni ze słusznych powodów mogą prosić o przejście do innego Seminarium na zasadach określonych przez Konferencję Episkopatu Polski.
2. Alumni, którzy nie rozeznali swego powołania do kapłaństwa, mogą w sposób wolny odejść z Seminarium.
3. Alumni mogą być usunięci z Seminarium dyscyplinarnie. Z innych uzasadnionych powodów mogą być poproszeni o odejście z Seminarium. Do relegowania alumna z AWSZD potrzebna jest zgoda Arcybiskupa Metropolity Białostockiego. O usunięciu lub odejściu alumna Rektor powiadamia właściwego Proboszcza.

ROZDZIAŁ III

BIBLIOTEKA

§ 36

Bibliotekę Seminarium tworzą:

1. biblioteka główna;
2. biblioteka ascetyczna;
3. biblioteki zakładowe.

§ 37

Strukturę organizacyjną biblioteki głównej określa Regulamin zatwierdzony przez Rektora.

§ 38

Dyrektora biblioteki głównej na wniosek Rektora mianuje Arcybiskup Metropolita Białostocki.

§ 39

1. Dyrektor biblioteki głównej jest bezpośrednim przełożonym jej pracowników.
2. Dyrektor biblioteki głównej reprezentuje ją na zewnątrz i składa Rektorowi roczne sprawozdanie z jej działalności.
3. Dyrektor biblioteki w szczególności:
  - 1) dba o powiększanie księgozbioru;
  - 2) zabezpiecza księgozbiór przed kradzieżą, pożarem lub inną dewastacją;
  - 3) organizuje pracę biblioteki głównej;
  - 4) troszczy się o obsadę kadrową biblioteki głównej;
  - 5) konsultuje z Rektorem sprawy finansowe biblioteki.

§ 40

1. Biblioteka ascetyczna gromadzi księgozbiór o tematyce duchowej ze szczególnym uwzględnieniem literatury ascetycznej.
2. Biblioteki zakładowe gromadzą księgozbiory tematyczne, nad którymi opiekę sprawują profesorowie danej specjalizacji.

ROZDZIAŁ IV

SIOSTRY ZAKONNE

§ 41

1. Prawa i obowiązki sióstr w Seminarium reguluje umowa, podpisana między Rektorem Seminarium a Przełożoną Generalną.
2. Siostry pełnią posługę w Seminarium zgodnie z charyzmatem Zgromadzenia.

ROZDZIAŁ V

PRACOWNICY ŚWIECCY

§ 42

Pracownicy świeccy są zatrudniani w oparciu o umowę o pracę lub o umowę wolontariatu.

§ 43

Bezpośrednim przełożonym świeckich pracowników jest Dyrektor administracyjny.

§ 44

Pracownicy świeccy w sprawach spornych mogą odwołać się do Rektora.

ROZDZIAŁ VI

SPRAWY EKONOMICZNE SEMINARIUM

§ 45

1. Seminarium utrzymuje się z ofiar wiernych świeckich, osób duchownych oraz dotacji Kurii.
2. Alumni płacą miesięczne chesne na swoje utrzymanie w Seminarium.

§ 46

Seminarium ma prawo nabywania i zbywania majątku, zawierania innych umów i przyjmowania darowizn.

ROZDZIAŁ VII

INNA DZIAŁALNOŚĆ SEMINARIUM

§ 47

Seminarium prowadzi dzieło powołań, działalność kulturalno-oświatową i dba o zachowanie dziedzictwa Kościoła Białostockiego.

§ 48

Seminarium prowadzi też działalność gospodarczą.

POSTANOWIENIA

Statut Archidiecezjalnego Wyższego Seminarium Duchownego w Białymstoku zatwierdzony przez Arcybiskupa Metropolity Białostockiego, Wojciecha Ziembę, w dniu 08 grudnia 2003 r. traci swoją moc z dniem zatwierdzenia powyższego Statutu.